

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W ZIELONEJ GÓRZE

LZG.410.6.2024

Pan Grzegorz Mrowicki

**Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych i
Ogólnokształcących
w Skwierzynie
ul. Poznańska 1
66- 440 Skwierzyna**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*P/24/086 Organizacja nadzoru pedagogicznego w szkołach ponadpodstawowych
w województwach lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Lema ul. Poznańska 1, 66-440 Skwierzyna, dalej <i>Zespół Szkół</i>, <i>ZSTiO</i> lub <i>Szkoła</i>. Według stanu na 30 września 2024 r. w skład Szkoły wchodziły m.in. następujące typy szkół pięcioletnie technikum, czteroletnie liceum ogólnokształcące oraz trzyletnia szkoła branżowa I stopnia.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Mrowicki, Dyrektor Zespołu - Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Lema w Skwierzynie, od 23 kwietnia 2018 r., dalej <i>Dyrektor</i> .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja nadzoru pedagogicznego. 2. Funkcjonowanie nadzoru pedagogicznego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2024 r. Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dowody sporządzone w okresach wcześniejszych i późniejszych, związane z przedmiotem kontroli, a także dane statystyczne.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Bogumiła Leszczyńska-Konczanin, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/77/2024 z dnia 7 października 2024 r. 2. Dorota Rudnicka-Kawa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/94/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. (akta kontroli str. 1-7)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor zapewnił Szkole odpowiednio przygotowaną i wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, nie mniej stan zatrudnienia nauczycieli specjalistów na początek jednego z analizowanych okresów był niewystarczający w stosunku do poziomu wymaganego przepisami prawa. Działania w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego były corocznie planowane w wymaganym prawem zakresie i przedstawiane radzie pedagogicznej. W powyższym zakresie stwierdzono, że nie zaktualizowano jednego z planów nadzoru pedagogicznego, w związku z wprowadzeniem dodatkowych kierunków polityki oświatowej państwa.

Organizacja działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w tym realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, określona została w statucie Szkoły, przy czym wobec stwierdzonych braków, statut wymagał uzupełnienia. Zorganizowana przez Dyrektora pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów ze zdiagnozowanymi potrzebami w tym zakresie nie funkcjonowała zgodnie z przepisami prawa, stwierdzono bowiem niezorganizowanie dla uczniów wielu z zalecanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne form wsparcia.

Dyrektor Szkoły oraz nauczyciele analizowali jakość kształcenia mierzoną m.in. ocenami uzyskiwanymi przez uczniów, wynikami egzaminu maturalnego, diagnozowali przyczyny uzyskiwanych słabych wyników egzaminów maturalnych i realizowali działania służące poprawie tego stanu, polegające w szczególności na motywowaniu uczniów do uzyskiwania lepszych wyników w nauce. Pomimo osiągania przez uczniów technikum wyników egzaminu maturalnego poniżej średniej kraju i województwa oraz na poziomie niższym od oczekiwanego, wyznaczonego edukacyjną wartością dodaną (EWD), w kontrolowanym okresie poziom jakości kształcenia – co do zasady – uległ niewielkiej poprawie. Niemniej ze względu na niezorganizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dużej grupy uczniów, podejmowanych działań w tym zakresie nie można uznać za wystarczające.

Plany nadzoru pedagogicznego realizowane były prawidłowo, wystąpiły pojedyncze przypadki niezrealizowania wszystkich planowanych obserwacji, niemniej w przypadku przedmiotów egzaminacyjnych (zawodowych), zostały one uwzględnione w planie na następny rok szkolny.

Wyniki i wnioski ze sprawowanego przez Dyrektora nadzoru pedagogicznego były corocznie opracowywane i przedstawiane radzie pedagogicznej. Stwierdzone pojedyncze nieprawidłowości dotyczyły nieterminowego przedstawienia ich radzie pedagogicznej lub braku udokumentowania tego faktu. Ponadto stwierdzono, że Dyrektor nie dopełnił obowiązku zawiadomienia Lubuskiego Kuratora Oświaty oraz organu prowadzącego o sposobie realizacji wniosku pokontrolnego z 2023 r., sformułowanego po kontroli przeprowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Organizacja nadzoru pedagogicznego.
Opis stanu faktycznego	1.1. Stan zatrudnienia kadry pedagogicznej w Zespole Szkół w latach szkolnych od 2021/2022 do 2023/2024 w etatach wzrósł z 44,0 etatów na początek roku szkolnego 2021/2022 do 46,4 na koniec roku szkolnego 2023/2024. W okresie tym liczba nauczycieli zmniejszyła się o jedną osobę – z 45 do 44 osób. Na koniec pierwszego z analizowanych okresów przeciętnie nauczyciel zatrudniony był w wymiarze 0,98 etatu, na koniec ostatniego okresu – 1,06 etatu. Łączny stan etatów nauczycieli specjalistów zatrudnionych w Zespole Szkół wzrósł z 1,4 do 2,3 etatów. W przypadku technikum grono pedagogiczne stanowiło 44 osoby⁴ według stanu na dzień 1 września 2021 r. i zmniejszyło się o jedną osobę na dzień 31 sierpnia 2024 r. W tym czasie wymiar etatów nauczycieli wynosił od 33,3 do 32,8 etatów. Liczba nauczycieli przedmiotów maturalnych na początek poszczególnych analizowanych lat szkolnych wynosiła odpowiednio 19, 20 i 20 osób. (akta kontroli str. 8-9) W kontrolowanym okresie Dyrektor zatrudnił⁵ łącznie ośmiu nauczycieli, w tym: – dwóch nauczycieli przedmiotów maturalnych (nauczyciela matematyki i biologii), – jednego nauczyciela specjalistę (psychologa). (akta kontroli str. 31-32) Badaniem kontrolnym w zakresie prawidłowości powierzenia prowadzenia zajęć dydaktycznych i z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach⁶ (dalej <i>rozporządzenie w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej</i>), objęto 15 nauczycieli, w tym: – ośmiu nauczycieli języka polskiego i matematyki, których uczniowie zdawali w kontrolowanym okresie egzamin maturalny, w tym jednego zatrudnionego w okresie objętym kontrolą nauczyciela przedmiotu maturalnego (matematyki), – pięciu nauczycieli języków obcych (języka angielskiego i niemieckiego), – dwóch nauczycieli specjalistów – pedagoga i nowozatrudnionego psychologa. W wyniku badania stwierdzono, że - za wyjątkiem dwóch przypadków - nauczyciele posiadali kwalifikacje wymagane art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela⁷ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. Kwestie organizacji i realizacji nadzoru pedagogicznego, zatrudniania i kwalifikacji nauczycieli oraz nauczycieli specjalistów oceniono na podstawie danych dotyczących Zespołu Szkół, natomiast badania szczegółowe dotyczące jakości kształcenia oraz funkcjonowania w Szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej przeprowadzono na podstawie danych dotyczących uczniów technikum.

⁴ Nie przeliczano etatów nauczycieli dyrektorów, bibliotekarza i specjalistów na poszczególne typy szkół w ZSTiO, wykazano ich w pełnym wymiarze czasu pracy w Zespole Szkół jak i w technikum.

⁵ Wolne wakaty były zgłaszane do kuratora oświaty

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1798.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.

nauczycieli⁸ - § 3 ust. 1 w przypadku nauczycieli języka polskiego i matematyki, § 12 w przypadku nauczycieli języków obcych oraz § 26 i § 29 w przypadku odpowiednio pedagoga i psychologa.

Ośmiu spośród 13 nauczycieli języka polskiego i języków obcych oraz matematyki posiadało uprawnienia egzaminatora OKE.

W dwóch przypadkach nowozatrudnieni:

- nauczyciel matematyki - w związku z brakiem ukończenia studiów magisterskich,
- nauczyciel specjalista – psycholog, w związku z brakiem przygotowania pedagogicznego,

zatrudnieni zostali, stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁹, za zgodą Lubuskiego Kuratora Oświaty (dalej również LKO). Obaj nauczyciele uzyskali ww. zgodę na okres dwóch lat szkolnych (2022/2023 i 2023/2024) oraz prowadzili zajęcia w wymiarze:

- nauczyciel matematyki – odpowiednio 1,08 oraz 1,44 etatu,
- nauczyciel specjalista psycholog – odpowiednio 0,5 oraz 0,68 etatu w II półroczu roku szkolnego 2023/2024.

(akta kontroli str. 10-12, 31-32, 33-44)

1.2. Na początek lat szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024 Szkoła¹⁰ zatrudniała nauczycieli specjalistów w łącznym wymiarze 1,91 etatu¹¹. Byli to:

- pedagog i pedagog specjalny w łącznym wymiarze od 1,41 w obu latach szkolnych,
- psycholog w wymiarze od 0,5 etatu w pierwszym analizowanym okresie do 0,68 etatu w II półroczu roku szkolnego 2023/2024,

Ponadto zatrudniano doradcę zawodowego w wymiarze 0,23 etatu w obu latach szkolnych.

Stan zatrudnienia nauczycieli specjalistów w roku szkolnym 2022/2023 odpowiadał normie ustanowionej na podstawie art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹². Na początek roku szkolnego 2023/2024 łączny wymiar zatrudnienia nauczycieli specjalistów był niższy od wymaganego, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzonych nieprawidłowości*. Na koniec ww. roku szkolnego stan zatrudnienia wzrósł do 2,32 etatu w związku ze zwiększeniem wymiaru etatu psychologa, przy nieznacznie mniejszej liczbie uczniów w stosunku do początku roku szkolnego, co pozwoliło na spełnienie minimalnego, ogólnego stanu zatrudnienia nauczycieli specjalistów, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie.

(akta kontroli str. 16, 25-30)

W roku szkolnym 2021/2022 Szkoła zatrudniała pedagoga w wymiarze 1,18 etatu oraz doradcę zawodowego w wymiarze 0,23 etatu.

(akta kontroli str. 25-30)

⁸ Dz. U. poz. 2102. Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm.).

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 737, ze zm.

¹⁰ Do której uczęszczało na początku obu ww. lat szkolnych odpowiednio 385 i 435 uczniów.

¹¹ Ustalone przez organ prowadzący pensum nauczyciela specjalisty wynosiło 22 godziny tygodniowo.

¹² Dz. U. poz. 1116, ze zm.

1.3. W Szkole nie wypracowano procedur organizacji i funkcjonowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Łączna liczba uczniów technikum oraz uczniów, którzy przedłożyli w Szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (dalej również *orzeczenia*) lub opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne (dalej również *poradnie*) kształtowała się następująco¹³:

- 2021/2022 – 242 uczniów, w tym dwóch uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 41 uczniów z opiniami poradni w związku m.in. z trudnościami w uczeniu się,
- 2022/2023 – odpowiednio 249 oraz dwóch i 48 uczniów,
- 2023/2024 – odpowiednio 247 oraz jeden i 49 uczniów.

(akta kontroli str. 15, 48-50)

W okresie objętym kontrolą udokumentowano podejmowane działania Szkoły w celu rozpoznania możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych oraz udzielenia wsparcia:

- wszystkich czterech uczniów technikum, którzy przedłożyli w Szkole orzeczenie oraz uczniów, dla których poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydały opinie o potrzebie wsparcia,
- pięciu uczniów technikum, którym – na wniosek Dyrektora Szkoły, rada pedagogiczna zaleciła konsultację w poradni psychologiczno-pedagogicznej¹⁴.

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną w ramach bieżącej pracy z uczniem objęto:

- 2021/2022 – 47 uczniów, w tym wszyscy uczniowie, którym poradnie wydały orzeczenia lub opinie,
- 2022/2023 – 55 uczniów, w tym wszyscy uczniowie, którym poradnie wydały orzeczenia lub opinie,
- 2023/2024 – 53 uczniów, w tym wszyscy uczniowie, którym poradnie wydały orzeczenia lub opinie.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz rewalidacyjne zorganizowano dla dwóch uczniów z orzeczeniami. Ponadto Szkoła zorganizowała zalecane w orzeczeniach przez poradnie zajęcia rewalidacyjne¹⁵.

Łączna liczba uczniów technikum, którym udzielane były porady i konsultacje pedagoga lub/oraz psychologa – w związku z bieżącymi potrzebami zdiagnozowanymi przez Szkołę – w kolejnych kontrolowanych latach szkolnych wyniosła odpowiednio 36, 64 oraz 68 uczniów, w tym udzielone uczniom z orzeczeniami i opiniami poradni odpowiednio: siedmiu, 10 i 10 uczniom.

(akta kontroli str.15, 17-23, 48-54)

Nie organizowano innych zalecanych przez poradnie zajęć dla dwóch uczniów z orzeczeniami¹⁶ (rozwijających umiejętności uczenia się, rozwijającym kompetencje emocjonalno-społeczne). Nie zorganizowano również zalecanych przez poradnie zajęć dla uczniów z opiniami, tj. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. Informacje w powyższej kwestii szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

¹³ Stany na początek roku szkolnego.

¹⁴ W dwóch przypadkach do Szkoły wpłynęły opinie wydane przez poradnie dotyczące tych uczniów.

¹⁵ Rok szkolny 2021/2022 – dla dwóch uczniów, 2023/2024 - dla jednego ucznia, 2023/2024 – również dla jednego ucznia.

¹⁶ W dwóch pozostałych przypadkach uczniów z orzeczeniami stwierdzono, że: jednemu uczniowi zalecono tylko rewalidację, która zorganizowano; opiekunowie prawni drugiego zrezygnowali z zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli str. 17-22, 23)

Najsłabsze wyniki edukacyjne uczniów technikum (mierzone średnią ocen z całego etapu edukacyjnego) wyniosły:

- rok szkolny 2022/2023 – od 2,35 do 2,77 i dotyczyły 11 uczniów,
- rok szkolny 2023/2024 - od 2,58 do 3,03 i dotyczyły pięciu uczniów.

Spośród ww. grupy uczniów jeden nie przystąpił do egzaminu maturalnego. Z pozostałej grupy 15 uczniów - sześciu zdało egzamin, pięciu nie zdało z powodu niezaliczenia matematyki, trzech nie zdało egzaminu z powodu niezaliczenia dwóch przedmiotów, w tym matematyki oraz jeden uczeń nie zdał z powodu niezaliczenia języka polskiego i angielskiego. Trzem z ww. grupy 16 uczniów, poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydały opinie z zaleceniami wsparcia.

(akta kontroli str. 55-56)

W toku kontroli dokonano również analizy dokumentacji czterech uczniów, którzy przedłożyli orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i ustalono, że na potrzeby zindywidualizowania zasad pracy z ww. uczniami:

- opracowywano indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET) obejmujące okres do zakończenia szkoły ponadpodstawowej, zawierające m.in. wskazanie form wsparcia, przy czym nie uwzględniono wszystkich form wskazanych w orzeczeniach oraz ich wymiaru godzinowego, o czym mowa w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- zapoznawano opiekunów prawnych z planowanymi działaniami,
- w trzech przypadkach uzyskano od opiekunów zgodę na ich realizację oraz w jednym - opiekunowie zrezygnowali z możliwości uczestnictwa ucznia w zajęciach w ramach ww. pomocy,
- dokonywano wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia.

Dwóch z ww. uczniów zrezygnowało z edukacji w kontrolowanej Szkole, jeden uczeń, którego opiekunowie zrezygnowali z zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ukończył technikum i zdał maturę oraz jeden – kontynuuje naukę.

Dodatkowo, na podstawie dokumentacji dotyczącej sześciu uczniów z analizowanej grupy 16 uczniów, którzy w kontrolowanym okresie uzyskali najniższą średnią z całego etapu edukacyjnego ustalono, że dla trzech z nich poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydały opinie zalecając wsparcie w formie dostosowań (w tym indywidualizacji procesu / wymagań dydaktycznych do możliwości uczniów) oraz organizacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych¹⁷. Poza dostosowaniami w ramach bieżącej pracy z uczniem, żadnych z dwóch ww. form zajęć dla tych uczniów nie zorganizowano, o czym mowa również w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W przypadkach pozostałych uczniów z najsłabszymi wynikami edukacyjnymi – Szkoła pisemnie nie zdiagnozowała problemów edukacyjno-wychowawczych wymagających wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli str. 48-50, 55-56, 57-62)

W kwestii wsparcia uczniów ze słabymi wynikami edukacyjnymi Dyrektor wyjaśnił m.in. że każdy uczeń rozpoczynający edukację w Szkole jest diagnozowany. W przypadku stwierdzenia podejrzenia dysfunkcji rodzicom zaleca się diagnozę uczniów przez specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i udziela pomocy stosownie do możliwości Szkoły. W pozostałych przypadkach

¹⁷ Opinie znajdowały się w indywidualnych teczkach tych uczniów.

uczniom proponuje się pomoc przede wszystkim w ramach bieżącej pracy z uczniem na lekcji oraz w formie porad i konsultacji prowadzonych przez nauczycieli w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy.

(akta kontroli str. 384-387)

Na podstawie analizy trzech wybranych e-dzienników prowadzonych dla zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego i matematyki w roku szkolnym 2021/2022 oraz indywidualnych zajęć rewalidacyjnych prowadzonych w roku szkolnym 2023/2024¹⁸, prowadzonych z wykorzystaniem programu Librus¹⁹, ustalono, że:

- realizacja zajęć została właściwie udokumentowana w dziennikach zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem: nazwisk i imion uczniów w porządku alfabetycznym, wskazania oddziału, do którego uczęszczają, programu pracy grupy, tygodniowego rozkładu zajęć, daty i czasu trwania, frekwencji, tematu przeprowadzonych zajęć, stosownie do § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji²⁰,
- liczba uczestników zajęć była zgodna z wymogami wskazanymi w § 11 i 15 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz nauczyciele specjaliści prowadzący zajęcia posiadali kwalifikacje wymagane ustawą Karta Nauczyciela i rozporządzeniem w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli,
- dokonywano oceny efektywności udzielonej pomocy i formułowano wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia, stosownie do § 20 ust. 9 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- dyrektor w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego kontrolował prawidłowość prowadzenia dwóch z trzech analizowanych dzienników,
- frekwencja na ww. zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego wynosiła ok. 50%, matematyki – 76,5% na zajęciach rewalidacyjnych - 47,9%.

(akta kontroli str. 63-65)

W sprawie frekwencji, Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że w Szkole istnieje problem obniżonej frekwencji na zajęciach, który został zauważony już parę lat temu. Rodzice na bieżąco są informowani o nieuczęszczaniu dziecka do Szkoły. Dodał, że nauczyciele próbują różnych działań w kierunku poprawy tej sytuacji, nie tylko poprzez karanie (frekwencja ma wpływ na ocenę z zachowania), ale również w formie nagradzania 100% frekwencji. W Szkole organizowane są cyklicznie konkursy dla klas na najwyższą frekwencję. Dyrektor dodał, że jedną z przyczyn tego problemu jest również wysokie obciążenie uczniów w technikum zajęciami dydaktycznymi wynoszącym ok. 35 godzin tygodniowo.

(akta kontroli str. 370-375)

¹⁸ Wybór dzienników do badania ograniczony, ze względu na niewielką zakres realizowanych zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów technikum.

¹⁹ Zgodna organu prowadzącego na prowadzenie dzienników w formie elektronicznej wydana została na podstawie zarządzenia Burmistrza Skwierzyny z dnia 16 lipca 2018 r. i obowiązuje od roku szkolnego 2018/2019.

²⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 50.

1.4. W okresie objętym kontrolą zakres i sposób realizacji przez Szkołę działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w kontekście sprawowanego nadzoru pedagogicznego, określony został w statucie Szkoły²¹. Statut – stosownie do wymogu art. 98 ustawy Prawo oświatowe oraz wymogów określonych § 1 ust. 1 i 2 załącznika nr 6 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół²² – zawierał w szczególności:

- nazwę i typ szkoły oraz jej siedzibę,
- cele i zadania szkoły, z uwzględnieniem zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci Szkoła,
- organy Szkoły oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi,
- tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia,
- zakres zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy a także sposób i formy wykonywania tych zadań dostosowane do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły,
- formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie.

Statut nie zawierał jednak wszystkich wymaganych elementów - braki wymienione zostały w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 72)

W Szkole nie wprowadzono dodatkowych (poza statutem) regulacji odnoszących się do sprawowania nadzoru pedagogicznego.

(akta kontroli str. 45-47)

1.5. Dyrektor Szkoły - zgodnie z § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego²³, opracował plan nadzoru pedagogicznego na każdy kontrolowany rok szkolny. Plany nadzoru – stosownie do § 23 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia – uwzględniały m.in.:

- wskazanie podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa,
- wnioski i rekomendacje z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w Szkole,
- tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa,
- zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań,
- plan obserwacji.

Plany kontroli przestrzegania przepisów prawa zawierały dane o tematyce kontroli, wskazanie grup nauczycieli podlegających kontroli, terminy kontroli i ich częstotliwość oraz formę kontroli (np. zapisy w dzienniku, analiza innej dokumentacji takiej jak plany zajęć, obserwacje dyrektora).

(akta kontroli str. 73-75)

Plany działań wspomagających składały się z:

- całościowej diagnozy pracy Szkoły, w tym w kontekście uzyskiwanych ocen końcowych i wyników egzaminu maturalnego;
- planowania i prowadzenia działań rozwojowych, w tym:

²¹ Przyjęty uchwała nr 13/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. Rady Szkoły.

²² Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.

²³ Dz. U. z 2024 r. poz. 15.

- ⇒ organizowania specjalistycznych i rozwijających szkoleń – na każdy rok szkolny zaplanowano szkolenia rad pedagogicznych i zewnętrzne, w tym obejmujące wykorzystanie w nauczaniu nowoczesnych technologii, pracy z uczniem migracyjnym, pomocy uczniom w walce ze stresem, depresją czy przywrócenie motywacji do pracy z uczniem po pandemii,
- ⇒ motywowania do doskonalenia zawodowego – udział nauczycieli w studiach podyplomowych – fizyka, doradztwo zawodowe oraz studia magisterskie – psychologia.
- planu obserwacji – wskazano przedmioty, nauczycieli objętych planowaną obserwacją zajęć oraz termin.

(akta kontroli str. 76-116, 130-132)

Plany nadzoru terminowo – do 15 września każdego roku szkolnego – przedstawiane były radzie pedagogicznej. Rada pedagogiczna nie zgłaszała dyrektorowi uwag do przedkładanych planów nadzoru pedagogicznego.

(akta kontroli str. 73-75)

1.6. W kontrolowanym okresie Dyrektor nie wprowadzał zmian do planów nadzoru pedagogicznego, o których mowa w § 23 ust. 4 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, w tym dotyczącego roku szkolnego 2021/2022, w trakcie którego wprowadzone zostały dwa dodatkowe kierunki polityki oświatowej państwa. Powyższe szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.73-75)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Według stanu na 1 września 2023 r. w Szkole zatrudniono nauczycieli specjalistów w łącznym wymiarze 1,91 etatu²⁴, w tym psycholog w wymiarze 0,5 etatu oraz pedagog i pedagog specjalny w łącznym wymiarze 1,41 etatu. Wymagany na podstawie art. 29 pkt 1 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw stan zatrudnienia – przy liczbie uczniów wynoszącej 435 osób – wynieść powinien minimum 2,1 etatu (tj. 46,2 godzin tygodniowo przy pensum stanowiącym 22 godziny).

(akta kontroli str. 16, 28)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił m.in., że niższy od wymaganego poziom zatrudnienia specjalistów na dzień 1 września 2023 roku wynikał z błędnego wyliczenia potrzeb w tym zakresie, a – jego zdaniem – wprowadzona przepisami prawa formuła wyliczania tego wskaźnika nie jest prosta.

(akta kontroli str. 384-387)

2. Dyrektor Szkoły nie zorganizował, w zakresie wymaganym przepisami prawa, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów wymagających takiego wsparcia. I tak:

- rok szkolny 2021/2022 – w przypadku dwóch uczniów, dla których wydano orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie zorganizowano zalecanych zajęć rozwijających umiejętności uczenia się i rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne; ponadto nie zorganizowano żadnych z zalecanych zajęć dla uczniów z opiniami wydanymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, tj. zajęć dydaktyczno-

²⁴ Co oznaczało tygodniowy wymiar godzin nauczycieli specjalistów na poziomie 42 godzin.

- wyrównawczych dla 35 uczniów, korekcyjno-kompensacyjnych dla 31 uczniów oraz zajęć logopedycznych dla jednego ucznia;
- rok szkolny 2022/2023 – nie zorganizowano dla jednego ucznia, dla którego wydano orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego żadnych z zalecanych przez poradnię zajęć, tj. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (język polski i matematyka), rozwijających umiejętności uczenia się oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne; ponadto nie zorganizowano żadnych zajęć dla uczniów, dla których poradnie wydały opinie, tj. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla 43 uczniów, korekcyjno-kompensacyjnych dla 36 uczniów, logopedycznych dla dwóch uczniów oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne dla jednego ucznia;
 - 2023/2024 – nie zorganizowano dla uczniów, dla których poradnie wydały opinie żadnych z zaleconych zajęć, tj. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla 40 uczniów, korekcyjno-kompensacyjnych dla 35 uczniów oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne dla 12 uczniów.

(akta kontroli str. 17-22)

Wśród ww. uczniów, którym poradnie wydały opinie, trzech należało do grupy 15 uczniów osiągających najslabsze wyniki z całego etapu kształcenia. Jeden z ww. trójki uczniów nie przystąpił do matury, dwóch pozostałych przystąpiło do tego egzaminu, ale go nie zdało. Jeden z uczniów, który nie zdał matury z powodu zbyt niskiego wyniku z matematyki (26%), osiągnął zadowalające lub wysokie wyniki z pozostałych obowiązkowych przedmiotów – język polski 56% oraz język angielski 98%. Drugi z uczniów nie zdał matury z każdego obowiązkowego przedmiotu, a do pozytywnego wyniku zabrakło mu od 1 punktu procentowego (język polski) do 4 punktów procentowych (matematyka).

(akta kontroli str. 57-62)

Niezorganizowanie uczniom zalecanych zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oznaczało niezapewnienie im wszystkich warunków niezbędnych do ich rozwoju, do czego zobowiązywał art. 44 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Powyższe wskazuje również na niedostosowanie zakresu udzielanej pomocy, o której mowa w § 3 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.

Stosownie do zapisu § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, dyrektor szkoły odpowiada za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole.

W powyższych sprawach Dyrektor Szkoły wyjaśnił m.in., że w Szkole w miarę możliwości organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną, która polega na rozpoznawaniu i zaspakajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia, rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia w szkole, stwarzaniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym, rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez ucznia. Dyrektor wyjaśnił, że pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają nauczyciele w bieżącej pracy z uczniem na zajęciach oraz specjaliści, w szczególności pedagog i psycholog, poprzez zintegrowane oddziaływanie na ucznia. Dodał, że szczególnym czasem w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stawiającym wiele wyzwań był okres pandemii oraz czas po jej wygaśnięciu. Kadra pedagogiczna musiała się wówczas zmierzyć przede wszystkim z jej skutkami w obszarze zdrowia psychicznego uczniów. W tym czasie przeprowadzono dużą ilość konsultacji i porad indywidualnych wspierających uczniów oraz ich rodziców.

Podejmowano wysiłki, aby zapewnić opiekę i pomoc wszystkim osobom potrzebującym.

Dyrektor wyjaśnił również, że niezależnie od pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczyciele w ramach 40 godzinnego tygodnia pracy organizują konsultacje, na które w szczególności zapraszani są uczniowie z trudnościami w nauce. Dodał, że niestety konsultacje te cieszą się bardzo niskim zainteresowaniem uczniów, często nikt nie przychodził. Uczniowie technikum zmęczeni są ilością obowiązkowych godzin dydaktycznych w tygodniu wynoszącą ok. 35 godzin i nie przychodzą na dodatkowe, proponowane im zajęcia. A ponadto przyczyną nieuczestniczenia w tych zajęciach mogą być też trudności z dojazdem do domów.

Jednocześnie Dyrektor Szkoły zadeklarował, że ze względu na skalę problemu wystąpi do organu prowadzącego Szkołę o zwiększenie środków finansowych w celu objęcia większej grupy uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną, m.in. zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi.

(akta kontroli str. 364-369)

3. Żaden z opracowanych dla czterech uczniów technikum IPET nie zawierał informacji o wymiarze godzinowym przyznanego wsparcia, co stanowiło naruszenie § 20 ust. 5 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym²⁵.

(akta kontroli str. 48-50)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że przez niedopatrzenie wymiar godzinowy przyznawanego wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie został w IPET.

Jak ustalono w toku kontroli NIK, wymiar godzinowy udzielanej pomocy zawarty był w arkuszach organizacyjnych Szkoły.

(akta kontroli str. 370-375)

4. Statut Szkoły nie zawierał wszystkich elementów wymaganych art. 98 Prawa oświatowego. Brak było zapisów dotyczących:

- organizacji współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży (art. 98 ust. 2 pkt 1),
- organizacji i form współdziałania szkoły z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki (art. 98 ust. 2 pkt 2),
- organizacji współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej (art. 98 ust. 2 pkt 3).

(akta kontroli str. 266)

W powyższej sprawie Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że braki w Statucie wynikały z niedopatrzenia zmian w przepisach prawa i zostaną niezwłocznie usunięte. Dodał, że zmiany do statutu niwelujące ww. opisane braki zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Pedagogiczną w dniu 20 listopada 2024 r. i przekazane zostały pismem z dnia 21 listopada 2024 r. do zatwierdzenia przez Radę Szkoły.

(akta kontroli str. 370-375, 269, 275)

²⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1309.

Rada Szkoły zatwierdziła zaktualizowany o brakujące elementy statut Szkoły w dniu 22 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 276)

5. W dniu 28 marca 2022 r. Minister Edukacji i Nauki, na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 Prawa oświatowego, dodał dwa nowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa do realizacji w roku szkolnym 2021/2022. Kierunki te to:

- rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

W związku ze sformułowaniem ww. nowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa nie dokonano zmiany opracowanego w Zespole Szkół planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2021/2022.

(akta kontroli str. 73-75)

Stosownie do § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, plan nadzoru pedagogicznego jest opracowywany m.in. z uwzględnieniem podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił m.in., że dodatkowe kierunki polityki oświatowej nie zostały ujęte w planie nadzoru z powodu zbliżającego się końca roku szkolnego klas maturalnych, egzaminów dojrzałości i egzaminów zawodowych. Kierunki te w w/w roku szkolnym były realizowane. Pierwszy dotyczący podstawowych i przekrojowych umiejętności uczniów realizowany był w ramach podstaw programowych każdego typu szkoły. W przypadku drugiego kierunku – w Szkole od wielu lat zatrudniony jest nauczyciel pochodzący z Ukrainy, który udziela pomocy i wsparcia nauczycielom. Ponadto na rok 2022 zostało zaplanowane szkolenie dla Rady Pedagogicznej w temacie „Jak wspierać uczniów pochodzenia Ukraińskiego i rozmawiać w szkole”, które zlecono firmie Ośrodek Rozwoju Edukacji Warszawa, niemniej ze względu na ograniczone możliwości wykonawcy nie zostało ono zrealizowane.

(akta kontroli str. 384-387)

OCENA CZĄSTKOWA

W Szkole zatrudnieni byli nauczyciele o wymaganych prawem kwalifikacjach, niemniej stan zatrudnienia nauczycieli specjalistów na dzień 1 września 2023 r. był niższy od wymaganego przepisami prawa. Opracowywane corocznie plany nadzoru pedagogicznego zawierały przewidziane przepisami prawa elementy, z uwzględnieniem m.in. zakresu podejmowanych działań oraz terminu i sposobu ich realizacji. W planach uwzględniano również kierunki polityki oświatowej państwa, za wyjątkiem roku szkolnego 2021/2022, kiedy nie zaktualizowano planu w związku z wprowadzeniem dodatkowych kierunków polityki oświatowej. Organizacja udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom wymagającym wsparcia była nieprawidłowa – nie zorganizowano większości zalecanych przez poradnię zajęć. Ponadto stwierdzono, że nie wszystkie wymagane przepisami Prawa oświatowego kwestie były uregulowane w statucie szkoły, co w trakcie kontroli zostało uzupełnione.

OBSZAR	2. Funkcjonowanie nadzoru pedagogicznego.
Opis stanu faktycznego	2.1. W kontrolowanym okresie w prowadzonej ewidencji nie zarejestrowano wpływu żadnej skargi, w tym związanej z jakością kształcenia czy kwalifikacjami nauczycieli. (akta kontroli str. 133-136) 2.2. W Szkole czynności kontrolne dwukrotnie przeprowadził Lubuski Kurator Oświaty, a dotyczyły one: – oceny pracy dyrektora Szkoły dokonanej na wniosek Rady Szkoły²⁶ (kontrola z dnia 21 kwietnia 2022 r.); Dyrektor otrzymał ocenę bardzo dobrą; ocena uzasadniona została m.in. zapewnieniem higienicznych i bezpiecznych warunków nauki i pracy w Szkole, dbałością o systematyczne doposażanie placówki, organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prawidłowym przeprowadzaniem egzaminu maturalnego, – zgodności z przepisami prawa prowadzenia zajęć - wychowanie do życia w rodzinie (kontrola z dnia 9 marca 2023 r.); w związku ze stwierdzeniem, że nie zapewniono prowadzenia części zajęć (po pięć godzin lekcyjnych w roku) z podziałem na grupy chłopców i dziewcząt, co było wymagane na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego²⁷, Dyrektor otrzymał zalecenie wykonania tego obowiązku w terminie do 28 kwietnia 2023 r.; realizacja tego zalecenia nie nastąpiła do końca roku szkolnego 2022/2023, lecz dopiero od roku szkolnego 2023/2024. Dyrektor Szkoły nie poinformował LKO i organu prowadzącego o sposobie realizacji ww. zalecenia, o czym mowa w sekcji <i>Stwierdzone nieprawidłowości</i>. (akta kontroli str. 139-148) LKO nie zalecał Szkole opracowania i realizacji programu poprawy efektów kształcenia. (akta kontroli str. 45-47) 2.3. Dyrektor prawidłowo realizował plany nadzoru pedagogicznego, nie występowały istotne odchylenia w stosunku do założeń planu. Corocznie opracowywane były wyniki i wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru w formie sprawozdań. W sporządzanych sprawozdaniach nie prezentowano realizacji działań z wykorzystaniem mierników i wskaźników, umożliwiających ocenę stopnia wykonania planu (w tym ocenę ilościową i jakościową), lecz wyspecyfikowano zrealizowane działania. Zrealizowane działania zostały udokumentowane poprzez m.in. dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie kontroli prowadzenia przez nauczycieli dzienników zajęć, wykonanie obserwacji zajęć²⁸,

²⁶ Na podstawie art. 6a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela.

²⁷ Dz. U z 2023 r. poz. 2431.

²⁸ W sprawozdaniu za rok szkolny 2023/2024 wskazał również obszary koncentracji, tj. wykorzystanie czasu podczas lekcji, wzory interakcji, techniki organizacji pracy w grupie/klasie, sposobie udzielania uczniom instrukcji, wyjaśnień, sposobie poprawiania błędów, ocenianiu osiągnięć ucznia, strategii utrzymania dyscypliny w grupie/klasie, strategii działania w obliczu pojawiających się problemów.

dokonanie oceny stopnia realizacji podstawy programowej, kontroli frekwencji na zajęciach czy analizy wyników edukacyjnych uczniów.

(akta kontroli str. 149- 250)

W kontrolowanych latach szkolnych realizacja - na podstawie § 22 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 oraz ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - zaplanowanych działań przedstawiała się następująco:

Rok szkolny 2021/2022 - wykonano:

- wszystkie zakresy kontroli planowych²⁹ dotyczące: przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły (siedem zagadnień kontrolnych), przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innej działalności statutowej szkoły (osiem zagadnień kontrolnych),
- działania wspomagające nauczycieli Szkoły, w ramach których organizował m.in. współpracę z pedagogiem, z rodzicami; doposażenie szkoły w niezbędny sprzęt, szkolenia (np. rozwijanie umiejętności nauczycieli z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu³⁰, doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym³¹) i szkolenia rad pedagogicznych³²;
- wszystkie (pięć) obserwacje zajęć³³, podczas których każdorazowo przeprowadzono dodatkowe badanie ankietowe wśród uczniów, zawierające m.in. pytania odnośnie skuteczności nauczyciela i konsekwencji jego działań, zasad oceniania uczniów, ewentualnych trudności w nauce i możliwości poprawy bądź ponownego wytłumaczenia zagadnień przez nauczyciela, materiałów dodatkowych³⁴.

Rok szkolny 2022/2023 - wykonano:

- wszystkie zakresy kontroli planowych dotyczące: przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły oraz przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły (łącznie w ramach 15 zagadnień kontrolnych),
- wszystkie działania wspomagające nauczycieli Szkoły, w ramach których organizowano m.in. współpracę z pedagogiem, z rodzicami; aktualizowano rozpoznanie potrzeb nauczycieli w zakresie metod i technik zdalnego nauczania, zorganizowano warsztaty i szkolenia (np. wsparcie psychologiczne uczniów po pandemii, w tym wsparcie uczniów przybyłych z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi na terenie ich państwa³⁵) oraz narady zgodnie z potrzebami rady pedagogicznej,
- dziewięć³⁶ z 12 planowanych obserwacji zajęć³⁷; podczas wszystkich przeprowadzonych obserwacji dodatkowo objęto uczniów badaniem

²⁹ M.in. analizując dokumentację przebiegu nauczania - analogicznie we wszystkich badanych latach szkolnych.

³⁰ Teams – pierwszy krok do MS 364.

³¹ Bieżąca współpraca z nauczycielem z Ukrainy.

³² Za wyjątkiem jednego szkolenia zewnętrznego, które przypadało na okres pandemii.

³³ Z tego: kontrolująco-oceniająca (jedna); doradczo-doskonaląca (dwie); diagnozująca (dwie).

³⁴ Z przeanalizowania ankiety przeprowadzonej podczas obserwacji zajęć z dnia 26 maja 2022 r. wynikało, że uczniowie pozytywnie oceniają sposób nauczania przez nauczyciela.

³⁵ Szkolenie: Jak znaleźć siłę i motywację do pracy z uczniami po pandemii.

³⁶ Z tego: kontrolująco-diagnozująca (jedna); diagnozująca (dwie); doradczo-doskonaląca (sześć).

³⁷ Nie przeprowadzono obserwacji w przypadkach: przedmiotu zawodowego (jeden); wychowania fizycznego (jeden), religii (jeden).

ankietowym; z analizy dokumentacji wybranej jednej ankiety³⁸ wynikało, iż uczniowie pozytywnie oceniają sposób nauczania przez nauczyciela; niezrealizowane obserwacje nie dotyczyły przedmiotów maturalnych.

Rok szkolny 2023/2024 - wykonano:

- wszystkie zakresy kontroli planowych dotyczące: przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły (pięć zagadnień kontrolnych) oraz przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole (sześć zagadnień kontrolnych) i efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły (również sześć zagadnień kontrolnych),
- wszystkie działania wspomagające nauczycieli Szkoły zgodnie z planem nadzoru, a mianowicie m.in. poprzez współpracę z pedagogiem, z rodzicami, diagnozowanie potrzeb szkoły i indywidualnych potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego, organizowanie warsztatów, szkoleń³⁹ i narad zgodnie z potrzebami;
- pięć⁴⁰ z dziewięciu planowanych obserwacji⁴¹; podczas wszystkich przeprowadzonych obserwacji dodatkowo objęto uczniów badaniem ankietowym; z dokumentacji jednej wybranej ankiety wynikało⁴², iż uczniowie pozytywnie oceniają sposób nauczania przez nauczyciela; niezrealizowane obserwacje nie dotyczyły przedmiotów maturalnych.

(akta kontroli str. 149-218)

W odniesieniu do nieprzeprowadzenia trzech (w roku szkolnym 2022/2023) i czterech (2023/2024) obserwacji zajęć Dyrektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z natłoku innych zadań, dodając, że zrezygnowano z kontroli, gdzie ryzyko uwag było minimalne, a w szczególności nie było związane z realizacją przedmiotów maturalnych, a niewykonane pojedyncze kontrole zajęć z przedmiotów zawodowych były przełożone na rok następny.

(akta kontroli str. 376-377)

2.4. Istotnym elementem wspomagającym realizację zadań dyrektora z zakresu nadzoru pedagogicznego były, funkcjonujące w Szkole od ponad 30 lat, zespoły przedmiotowe, o których mowa również w statucie Szkoły⁴³. Do zadań zespołów przedmiotowych należało m.in.:

- doskonalenie systemu oceniania,
- opracowywanie testów i sprawdzianów,
- przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach,
- udział w pracach nad podwyższaniem efektów kształcenia i frekwencji uczniów,
- dzielenie się doświadczeniem, w tym pomoc początkującym nauczycielom,
- organizowanie doskonalenia zawodowego członkom zespołu.

(akta kontroli str. 219-250)

³⁸ Podczas obserwacji przeprowadzonej 18 stycznia 2023 r.

³⁹ M.in.: W co grają uczniowie – reakcja i skuteczna interwencja nauczycieli; Empatyczna klasa – relacje, które pomagają w nauce; Myślenie wizualne i techniki zapamiętywania.

⁴⁰ Z tego: kontrolująco-diagnostująca (trzy); doradczo-doskonałca (dwie).

⁴¹ Nie przeprowadzono obserwacji w przypadkach: przedmiotu zawodowego (jeden); wychowania fizycznego (jeden), religii/wychowanie do życia w rodzinie (jeden), wychowawca w internacie (jeden).

⁴² Podczas obserwacji przeprowadzonej 20 października 2023 r.

⁴³ Z uwagi na znaczny upływ czasu Szkoła nie była w stanie przedstawić dokumentacji potwierdzającej powołanie tych zespołów.

Ze sprawozdań rocznych zespołu przedmiotowego – językowego wynikało, że zespół zrealizował zadania polegające m.in. na opracowaniu nowych oraz aktualizowaniu istniejących testów, ich przeprowadzaniu i dokonaniu ocen wyników tych testów, wykorzystywaniu w pracy dydaktycznej filmu edukacyjnego, tablicy interaktywnej, organizowaniu wyjść do kina czy organizacji konkursów przedmiotowych. W ich wyniku przyjęto wnioski do realizacji do dalszej pracy m.in. w zakresie poprawy jakości kształcenia, w tym przede wszystkim poprzez zachęcanie uczniów do udziału w dodatkowych zajęciach, zwiększanie ilości próbnych egzaminów w celu doskonalenia umiejętności rozwiązywania zadań, mobilizowania uczniów do systematycznego przygotowywania się do egzaminów.

Ze sprawozdań zespołu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych wynikało natomiast, że realizując cele polegające m.in. na podnoszeniu poziomu wiedzy uczniów mających trudności w nauce, uatrakcyjnianiu zajęć poprzez wykorzystanie technologii komputerowej i aktywizujących metod nauczania, wdrażaniu uczniów do aktywnej i samodzielnej pracy, członkowie zespołu dokonywali diagnoz uczniów, organizowali zajęcia pozalekcyjne, konkursy międzyszkolne i szkolne czy egzaminy próbne.

(akta kontroli str. 219-250)

Ponadto ustalono, że w ramach realizacji obowiązków nadzoru pedagogicznego – poza kontrolami przewidzianymi rocznym planem nadzoru pedagogicznego – przeprowadzona została jedna, nieplanowana obserwacja zajęć z kształcenia zawodowego.

(akta kontroli str. 130-132)

W sprawie działań doraźnych Dyrektor wyjaśnił, że przeprowadzenie nieplanowanej obserwacji zajęć nauczyciela przedmiotu zawodowego zapewniło objęcie kontrolą wszystkich nauczycieli nauczających przedmiotów z branży mechanicznej w tym samym roku szkolnym. Dodał, że nie wystąpiła potrzeba przeprowadzania innych nieplanowanych kontroli. Wszelkie problemy bieżące załatwiane były w formie bezpośrednich kontaktów z nauczycielami.

Dążąc do rozwiązywania problemów dyrektor podejmował m.in. działania opisane poniżej, w punkcie 2.5 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 376-377)

2.5. Dyrektor – stosownie do art. 55 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe – m.in. analizował i oceniał przebieg procesów kształcenia oraz efektów działalności dydaktycznej, w tym z wykorzystaniem materiałów i sprawozdań zespołów przedmiotowych.

(akta kontroli str. 219-250, 278-327)

Średni wskaźnik EWD wyznaczony przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na podstawie wyników egzaminów maturalnych z języka polskiego i matematyki uczniów technikum za lata 2020-2022 oraz 2021-2023 był ujemny i wyniósł odpowiednio:

- ⇒ język polski: (-) 3,5 oraz (-) 2,2,
- ⇒ matematyka: (-) 5,6 oraz (-) 6,8⁴⁴.

Według wyjaśnień Dyrektora Szkoły słabe wyniki uczniów technikum wynikają przede wszystkim z faktu, że do Szkoły trafiają uczniowie o dość niskich wynikach edukacyjnych po szkole podstawowej. Uczniowie ci w technikum mają dużo większy zakres wiedzy do opanowania – zajęcia w ramach kształcenia ogólnego i dodatkowo zawodowego. W konsekwencji bardzo trudno utrzymać jest wynik

⁴⁴ Dane opublikowane na stronie internetowej www.ewd.edu.pl.

ósmoklasisty na egzaminie maturalnym i egzaminie zawodowym stąd wyniki w technikum zazwyczaj są niższe niż w liceum. Zwiększenie jakości kształcenia – według wyjaśnień Dyrektora Szkoły – jest bardzo ograniczone przy przeciętnym uczniu. Można go motywować do nauki stwarzając różne możliwości np. dodatkową pomoc w formie konsultacji, uatrakcyjnając zajęcia w celu zwiększenia frekwencji oraz nagradzając za osiągnięte sukcesy. Szkoła systematycznie podejmuje takie działania. Cenną nagrodą są oferowane uczniom o najlepszych wynikach i frekwencji staże zagraniczne w ramach programu Erasmus. Duża liczba uczniów uczestniczyła w stażach zawodowych w Portugalii, we Włoszech, czy w Grecji. W zakresie frekwencji na zajęciach m. in. nagradzana jest 100% frekwencja ucznia czy też klas o najwyższej frekwencji. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że zachęca się uczniów do udziału w konkursach międzyszkolnych np. „Międzyszkolny konkurs ortograficzny”, „Międzyszkolny konkurs szachowy”, „Olimp School: Mistrzostwa szaradziarskie i zadania logiczne”. Organizowane są również konkursy matematyczne w formie nauka przez zabawę np. „Dzień liczby Pi”, „Escape room matematyczno-fizyczny”.

Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że Szkoła dba również o budowanie silnych więzi ucznia ze szkołą poprzez organizowanie różnych imprez integracyjnych, okolicznościowych czy prospołecznych w ramach funkcjonującego w Szkole wolontariatu.

(akta kontroli str. 370-375)

Z dokonywanych w Szkole analiz jakości kształcenia wynikało, że w kontrolowanych trzech latach szkolnych:

- relacja uczniów, którzy ukończyli technikum w stosunku do liczby uczniów na koniec roku szkolnego wzrastała od 88% w roku szkolnym 2021/2022 poprzez 96,2% w roku szkolnym 2022/2023 do 100% w roku szkolnym 2023/2024,
- do matury przystąpiło w ww. latach szkolnych odpowiednio: 44 (100%), 46 (92%) oraz 27 (90%) uczniów, którzy ukończyli technikum,
- maturę zdało odpowiednio 50%, 63% oraz 59,3% uczniów technikum.

(akta kontroli str. 277)

Osiągnięte średnie wyniki egzaminu maturalnego przez uczniów technikum były niższe od średnich dla powiatu⁴⁵, województwa i kraju. Ich kształtowanie za poszczególne lata szkolne prezentowało się następująco:

Rok 2022 :

- średni wynik technikum z języka polskiego wyniósł 44%, przy średnim powiatu – 51%, średnim województwa – 52% oraz średnim kraju – 54%,
- średni wynik z matematyki wyniósł 31%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 45% i 50% i średnim kraju 58%,
- język angielski – 53%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 66% i 72% i średnim kraju 76%,
- język niemiecki – 37%⁴⁶, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 52% i 45%.

W związku ze słabymi wynikami edukacyjnymi w Szkole dokonywano analiz wyników edukacyjnych w oparciu o jednostkowe dane każdego ucznia. Ze szkolnej analizy wskaźnika EWD⁴⁷ za rok 2022 wynikało, że dziewięciu uczniów uzyskało dodatni wskaźnik, w tym ośmiu zdało maturę, a jeden uczeń uzyskał dodatnią

⁴⁵ Za wyjątkiem wyników z języka niemieckiego w 2023 r.

⁴⁶ Zdawało pięciu uczniów.

⁴⁷ Wskaźnik uproszczony, wyznaczony przez Szkołę jako relacja wyników egzaminu maturalnego w porównaniu do egzaminu gimnazjalisty/ósmoklasisty, bez żadnych korekt.

EWD z każdego zdawanego przedmiotu. Ujemny wskaźnik uzyskało 32 uczniów, w tym 22 z nich nie zdało egzaminu.

W zakresie każdego zdawanego przedmiotu:

- język polski – dodatni wynik EWD osiągnęło pięciu uczniów, ujemny – 33 uczniów,
- matematyka – odpowiednio ośmiu i 33 uczniów,
- języki obce – odpowiednio 18 i 23 uczniów.

W roku 2023:

- średni wynik technikum z języka polskiego wyniósł 53,3%, przy średnim powiatu – 57,0% oraz średnim województwa – 58,1%, średnia kraju – 57%,
- średni wynik z matematyki wyniósł 32,2%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 44,4% i 49,7%, średnia kraju – 51%,
- język angielski – 57,8%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 64,4% i 74,9%, średnia kraju – 73%,
- język niemiecki – 58,0%⁴⁸, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 50,0% i 51,1%.

Analiza EWD wskazywała, że 23 uczniów przystępujących do matury uzyskało dodatni wskaźnik, choć tylko 12 z nich zdało maturę oraz pięciu uczniów, którzy zdali maturę, osiągnęło dodatni wskaźnik EWD z każdego zdawanego przedmiotu. Ujemna EWD z egzaminu maturalnego uzyskało 21 uczniów, w tym 12 nie zdało tego egzaminu. W zakresie każdego zdawanego przedmiotu:

- język polski – dodatni wynik EWD osiągnęło 17 uczniów, ujemny – 27 uczniów,
- matematyka – odpowiednio 18 i 26 uczniów,
- języki obce – odpowiednio 24 i 20 uczniów.

W roku 2024:

- średni wynik technikum z języka polskiego wyniósł 43,2%, przy średnim powiatu – 57,8% oraz średnim województwa – 61,0%, średnia kraju – 61%
- średni wynik z matematyki wyniósł 36,0%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 52,4% i 60,1%, średnia kraju – 63%,
- język angielski – 55,9%, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 74,9% i 78,6%, średnia kraju – 78%,
- język niemiecki – 28,3%⁴⁹, przy średnich powiatu i województwa odpowiednio 44,4% i 53,2%.

Analiza EWD wskazała, że siedmiu uczniów uzyskało dodatni wskaźnik, w tym pięciu zdało maturę, a jeden uczeń uzyskał dodatnią EWD z każdego zdawanego przedmiotu. Ujemny wskaźnik uzyskało 19 uczniów, w tym 10 nie zdało egzaminu.

W zakresie każdego zdawanego przedmiotu:

- język polski – dodatni wynik EWD osiągnęło pięciu uczniów, ujemny – 22 uczniów,
- matematyka – odpowiednio 14 i 13 uczniów,
- języki obce – odpowiednio 20 i siedmiu uczniów.

(akta kontroli str. 283-327)

Najlepsze wyniki osiągnęli uczniowie w zawodzie technik hotelarstwa. W analizowanym okresie widoczna była poprawa wyników, która w roku 2024 pozwoliła wyznaczyć dodatnią EWD dla tego zawodu. Pozytywne tendencje występowały również w kształceniu w zawodach technik mechanik i technik logistik, choć EWD za rok 2024 była jeszcze nieznacznie poniżej zera. Wahan

⁴⁸ Zdawało dwóch uczniów.

⁴⁹ Zdawało trzech uczniów.

występowały w zakresie wyników egzaminu maturalnego w zawodzie technik spedytor, którego uczniowie w roku 2023 osiągnęli dodatni wynik EWD, a w 2022 r. oraz 2024 r. był on ujemny.

Dyrektor omawiał na posiedzeniach rady pedagogicznej i w ramach zespołów przedmiotowych wyniki egzaminu maturalnego.

(akta kontroli str.278-282)

Dyrektor w kontrolowanym okresie nie podejmował z własnej inicjatywy działań w kierunku opracowywania i wdrożenia programu poprawy efektywności kształcenia.

Podejmowano natomiast działania w kierunku poprawy wyników kształcenia. Obejmowały one m.in.:

- motywowanie uczniów do pracy, w tym poprzez realizację projektów w ramach programu ERASMUS: w kontrolowanych latach szkolnych na dwutygodniowe staże zagraniczne w ramach ww. programu wyjechało:
 - ⇒ 2021/2022 - 42 uczniów technikum (w okresie 7-19.09.2022 r., do Włoch),
 - ⇒ 2022/2023 - 34 i 26 uczniów technikum (w okresach 26.09-7.10.2022 r. oraz 17.04.-28.04.2023 r., do Grecji),
 - ⇒ 2023/2024 - 26 uczniów technikum (w okresie 6.05.-17.05.2024 r., do Grecji),co stanowiło odpowiednio 19,8%, 25,9% oraz 11,0% liczby uczniów technikum ogółem w tych latach szkolnych,
- monitorowanie frekwencji na zajęciach,
- monitorowanie stopnia realizacji podstawy programowej, m.in. poprzez analizę zapisów w dziennikach,
- obserwacje zajęć,
- doposażanie sal lekcyjnych i warsztatów w nowoczesne narzędzia dydaktyczne,
- organizację życia w Szkole, m.in. imprez integracyjnych, okolicznościowych czy prospołecznych w ramach funkcjonującego w Szkole wolontariatu.

(akta kontroli str. 328-331)

Dyrektor wyjaśnił m.in. że nie podjął decyzji o wdrożeniu własnego programu poprawy jakości kształcenia, gdyż Szkoła skupia się na motywowaniu uczniów do nauki i poprawie frekwencji, co nie wymaga programu. Dodał, że ustalenia kontroli NIK uświadomiły mu, że wzmocnienia wymaga funkcjonowanie w Szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zapewnił, że będzie zabiegał o zwiększenie środków finansowych na ten cel, gdyż daje to szansę na poprawę wyników kształcenia.

(akta kontroli str. 376-377)

2.6. Dyrektor terminowo przedstawił radzie pedagogicznej - w formie sprawozdania - wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2023/2024. W przypadku sprawozdania za rok szkolny:

- 2021/2022 – w protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej nie odnotowano tego faktu,
- 2022/2023 – przedstawienie wyników i wniosków nastąpiło z opóźnieniem w stosunku do wymogu przepisów prawa.

Szczegółowe informacje na powyższy temat zaprezentowano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 73-75)

W protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej nie odnotowano aby zgłaszała ona Dyrektorowi uwagi do przedstawionych wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

(akta kontroli str. 73-75)

2.7. Wyniki oraz formułowane wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego wynikały z podejmowanych działań, w tym planowych i były ukierunkowane m.in. na ograniczanie skutków zdiagnozowanych przyczyn obniżonej efektywności kształcenia, o których mowa w pkt. 2.5. niniejszego wystąpienia. Prezentacja wniosków w kolejnych okresach ulegała systematycznemu uszczegóławianiu i prowadziła do dokonywania zmian w definiowanych corocznie rekomendacjach dla nauczycieli, dając podstawę do wprowadzania m.in. ewentualnych zmian w sposobie prowadzenia zajęć przez nauczycieli.

(akta kontroli str. 165-179)

W roku szkolnym 2021/2022 wyniki z nadzoru odnosiły się do m.in. podejmowanych działań w zakresie przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa (kontroli planowych, w tym w formie obserwacji zajęć). Stwierdzono m.in., że:

- w Szkole przestrzegano praw ucznia i kontrolowano realizację obowiązków uczniów,
- wychowawcy na bieżąco w porozumieniu z nauczycielami specjalistami analizowali trudności edukacyjne i wychowawcze uczniów i współpracowali z rodzicami stosując odpowiednie środki zaradcze,
- prowadzący zajęcia co do zasady efektywnie wykorzystywali czas na zajęciach.

W zakresie oceny efektywności dydaktycznej Szkoły, w tym oceny skuteczności organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oceny efektywności innych działań służących poprawie jakości procesów edukacyjnych i efektów nauczania stwierdzono, że:

- realizacja podstawy programowej przebiegała z niewielkimi, możliwymi do odrobienia zakłóceniami,
- wyniki przeprowadzanych egzaminów próbnych były mało zadowalające,
- niewielu uczniów korzystało z proponowanych porad i konsultacji, co pomogłoby im osiągać wyniki na miarę ich możliwości.

W związku z powyższymi wynikami, Dyrektor w zakresie podnoszenia efektów kształcenia rekomendował:

- wykorzystywanie w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej i stosowanie ich w bieżącej pracy z uczniami,
- motywowanie uczniów do udziału w organizowanych konsultacjach,
- systematyczną pracę z uczniami w celu podwyższenia wyników z egzaminów zewnętrznych.

Wyniki nadzoru za rok szkolny 2022/2023 odnosiły się do opracowywanej dokumentacji szkolnej, oceniania uczniów, prowadzenia zajęć online, doskonalenia zawodowego nauczycieli, ocen pracy zawodowej nauczycieli, awansu zawodowego nauczycieli, obserwacji zajęć. Na tej podstawie sformułowane zostały m.in. następujące rekomendacje do dalszej pracy w celu poprawy wyników nauczania:

- monitorowanie i ocena skuteczności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- uwzględnianie analizy wyników egzaminów zewnętrznych w planowaniu procesu edukacyjnego,
- podejmowania wszelkich działań w kierunku poprawy wyników egzaminów zewnętrznych, w tym motywowanie uczniów do nauki,
- ograniczanie absencji uczniów na zajęciach.

Rekomendacje z realizacji nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2023/2024 w zakresie poprawy efektów nauczania ukierunkowywały nauczycieli na działania takie jak:

- konkretnie i zrozumiale dla ucznia formułowanie celów lekcji i sprawdzanie ich realizacji,
- podnoszenie atrakcyjności zajęć poprzez stosowanie aktywizujących metod nauczania,
- dobieranie metod pracy do możliwości uczniów,
- pozytywne motywowanie uczniów do aktywności na lekcjach,
- przekazywanie uczniom informacji zwrotnych z podkreśleniem mocnych stron.

(akta kontroli str. 165-179)

2.8. Dyrektor współpracował z radą pedagogiczną w zakresie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, choć nie były podejmowane uchwały w tym zakresie. Wyniki, wnioski i rekomendacje wynikające ze sprawowanego nadzoru corocznie zatwierdzane były przez radę pedagogiczną, co udokumentowano w protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej. Podczas zebrań rady pedagogicznej⁵⁰ były omawiane m.in. kwestie poprawy jakości nauczania i efektów kształcenia oraz doskonalenia procesów związanych z rozpoznawaniem i zaspakajaniem indywidualnych potrzeb i możliwości kształcenia uczniów m.in. poprzez: wspólne analizowanie wyników matur próbnych, omawianie frekwencji i średnich ocen poszczególnych klas, omawianie wniosków do dalszej pracy opracowanych przez zespoły przedmiotowe, rekomendowanie do ujmowania w planach pracy różnorodnych konkursów by zmobilizować uczniów do wzmożonej aktywności oraz zwiększyć atrakcyjność pobytu w szkole, podejmowanie działań mających na celu wsparcie młodzieży w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej - kierowania do poradni psychologiczno-pedagogicznej, zapoznavanie się z opiniami i orzeczeniami dostarczonymi przez uczniów, omawianie zagadnień otrzymanych z kuratorium w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, mobilizowanie nauczycieli, aby dążyli do podnoszenia wyników egzaminów zewnętrznych, skupienie uwagi na zastosowaniu nowych technologii w procesie edukacyjnym.

(akta kontroli str. 117-129)

Ponadto Dyrektor w odniesieniu do sposobu współpracy z radą pedagogiczną w zakresie wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego dla doskonalenia pracy Szkoły wskazał, iż jakość kształcenia omawiana była każdorazowo przy zatwierdzaniu przez radę pedagogiczną klasyfikacji uczniów za pierwsze i drugie półrocze roku szkolnego. Wyniki nadzoru i sposób ich wykorzystania omawiane były niemalże każdorazowo na posiedzeniach rady pedagogicznej, co nie zawsze miało odzwierciedlenie w krótkich protokołach z posiedzeń. Sprawy te były też często poruszane na nieformalnych spotkaniach z zespołami przedmiotowymi, jak i w trakcie rozmów prowadzonych w pokoju nauczycielskim.

(akta kontroli str. 376-377)

⁵⁰ Na posiedzeniach w dniach: 7 stycznia 2022 r., 24 maja 2022 r., 28 czerwca 2022 r., 30 sierpnia 2022 r., 15 września 2022 r., 23 listopada 2022 r., 19 grudnia 2022 r., 14 września 2023 r., 5 grudnia 2023 r., 2 stycznia 2024 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dyrektor Szkoły nie poinformował Lubuskiego Kuratora Oświaty oraz organu prowadzącego o sposobie realizacji zalecenia, wydanego w wyniku kontroli zgodności z prawem realizacji zajęć wychowania do życia w rodzinie – protokół kontroli LKO z 9 marca 2023 r. Obowiązek powyższy wynikał z art. 55 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe. Ponadto do końca roku szkolnego 2022/2023 Dyrektor Szkoły nie zrealizował zalecenia Lubuskiego Kuratora Oświaty dotyczącego realizacji części zajęć wychowania do życia w rodzinie z podziałem na grupy dziewcząt i chłopców⁵¹, a realizacja powyższego obowiązku wymagana była od dnia 28 kwietnia 2023 r.

(akta kontroli str. 142-148, 378-381)

W powyższej sprawie Dyrektor wyjaśnił, że niezawiadomienie LKO i organu prowadzącego o sposobie realizacji zalecenia było wynikiem przeoczenia. Dodał, że jeszcze w dniu kontroli poinformował ustnie wizytatora o planowanym sposobie wykonania zalecenia.

W kwestii terminu realizacji zalecenia, Dyrektor wyjaśnił, że nauczyciel został zobowiązany do dostosowania zakresu przekazywanych treści do prezentacji z podziałem na grupy dziewcząt i chłopców. Dodał, że niestety do końca roku szkolnego 2022/2023 nie udało już się tego zrealizować ze względu na bliski koniec roku szkolnego – od kwietnia 2023 r. było mało zajęć, uczniowie uczestniczyli też w praktykach. Zalecenie było realizowane od roku szkolnego 2023/2024.

(akta kontroli str. 376-377, 382-383)

2. Dyrektor Szkoły nieterminowo przedstawił radzie pedagogicznej Szkoły wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2023/2024. Przedstawienie ww. informacji nastąpiło w dniu 15 września 2024 r., a termin na przedłożenie – stosownie do postanowień § 24 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - upływał dnia 31 sierpnia 2024 r.

Ponadto ustalono, że w protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej nie odnotowano przedstawienia temu organowi wyników i wniosków ze sprawozdanego nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2021/2022. Ww. wyniki i wnioski zostały opracowane w formie sprawozdania, które przedłożono kontrolującemu. Niemniej rzetelne wykonanie obowiązku przedstawiania ww. informacji radzie pedagogicznej wymaga udokumentowania tego faktu.

(akta kontroli str. 73-75)

W zakresie realizacji ww. obowiązku Dyrektor Szkoły wyjaśnił m.in., że:

- opóźnienie w przedłożeniu wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru wynikało z licznych obowiązków, nawału pracy związanej z organizacją nowego roku szkolnego („kumulacja roczników”), wyjątkowo długą rekrutacją, koniecznością powołania nowego zastępcy dyrektora Szkoły w związku z rezygnacją poprzedniego,
- wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2021/2022 zostały przedstawione terminowo radzie pedagogicznej, ale ten fakt nie został odnotowany w protokole z posiedzenia rady pedagogicznej, czego nie zauważył.

(akta kontroli str. 364-369)

⁵¹ Po pięć zajęć z podziałem na grupy.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor Zespołu Szkół corocznie opracowywał wyniki i wnioski z pełnionego nadzoru w formie sprawozdania, które przedstawiał radzie pedagogicznej, niemniej wystąpił przypadek niedochowania terminu przedstawienie tego sprawozdania radzie pedagogicznej lub nieudokumentowania tego faktu. Zaplanowane działania w ramach nadzoru pedagogicznego były realizowane, stwierdzono jedynie niedopełnienie obowiązków informacyjnych dotyczących sposobu realizacji zalecenia wydanego przez Lubuskiego Kuratora Oświaty oraz opóźnienie w jego wdrożeniu.

Dyrektor Zespołu Szkół oraz kadra pedagogiczna analizowali efektywność kształcenia uczniów, w szczególności z wykorzystaniem wyników uzyskanych na egzaminie gimnazjalnym / ósmoklasisty, próbnych egzaminach maturalnych i egzaminach maturalnych. Zdiagnozowano przyczyny uzyskiwania wyników poniżej oczekiwań mierzonych wyznaczona przez szkołę EWD oraz podejmowane były działania ograniczające ich wpływ na jakość kształcenia. Wskaźnik EWD dla większości zawodów poprawiał się.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, z uwzględnieniem działań podjętych przez Dyrektora Szkoły w toku kontroli, przedstawia wnioski:

Wnioski	1. Zapewnienie stanu zatrudnienia nauczycieli specjalistów stosownie do wymogów przepisów prawa.2. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie wynikającym z przepisów prawa, na rzecz wszystkich uczniów, u których zdiagnozowano potrzebę takiego wsparcia.3. Określanie w opracowywanych indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych wymiaru godzinowego przyznanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.4. Uwzględnianie w rocznych planach nadzoru pedagogicznego wszystkich kierunków polityki oświatowej państwa.5. Informowanie właściwego kuratora oświaty oraz organ prowadzący Szkołę o sposobie realizacji wydawanych Szkole zaleceń oraz terminowe ich realizowanie.6. Terminowe przedstawianie radzie pedagogicznej wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz dokumentowanie tego faktu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie dokumentu elektronicznego.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 28 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 15 stycznia 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontrolerzy
Bogumiła Leszczyńska-Konczanin
Główny specjalista kontroli
państwowej

/ ... /

Dorota Rudnicka-Kawa
Specjalista kontroli państwowej

/ ... /

p.o. Wicedyrektor
Mariusz Kniat

/ ... /